

Maintain

10
16

PASSIE VOOR PROFESSIONEEL ONDERHOUD

DERDE JAARGANG - LOSSE VERKOOPPRIJS € 17,25

SERVITIZATION IS EEN ANTWOORD OP TOENEMENDE EISEN VAN KLANTEN

Zeeland stimuleert circulaire economie

Zeeland heeft stevige ambities op het gebied van duurzame ontwikkeling en een circulaire economie, en wil graag dat grote energieverbruikers, zoals de procesindustrie, aanhaken. Een van de innovatieprogramma's van de provincie richt zich daarom volledig op de proces- en onderhoudssector. Samenwerking is daarbij het sleutelwoord

Lilian van Ooijen

Klimaatverandering in combinatie met de huidige omgang met eindige grondstoffen biedt het bedrijfsleven grote kansen om geld te verdienen met circulaire businessmodellen, zo is de stellige overtuiging van de provincie Zeeland. Daarom heeft de provincie in 2013 gekozen voor duurzame ontwikkeling en het bevorderen van een circulaire economie. Deze principes hebben inmiddels een belangrijke plek gekregen in de Economische Agenda voor 2016-2020. Een van de programma's die nu in Zeeland lopen, richt zich volledig op de proces- en onderhoudssector. De focus ligt daarbij op het ondersteunen en stimuleren van de circulaire economie en dus minder op regulering.

Samenwerking

Het startsein voor het stimuleren van duurzame ontwikkeling werd drie jaar geleden gegeven met een masterclass voor bedrijven en organisaties. Zeeland kreeg daarbij steun en advies van Douwe Jan Joustra, directeur van Implement Circular Economy (ICE) en specialist op het gebied van circulaire economie. 'In het Sloegebied/Kanaalzone kwamen vijftien bedrijven op de masterclass af, waarvan de helft onderhoudsbedrijf en de andere helft productiebedrijf. We merkten dat een grote groep bedrijven wel een basiskennis heeft van circulaire economie. Wij leren ze hoe ze dit in de praktijk kunnen bren-

gen en hoe ze kunnen innoveren door toepassing van circulaire businessmodellen.' Om circulair te werken in de procesindustrie en maintenancesector moet worden gekeken naar de functionaliteit en betrouwbaarheid van de systemen, de levensduur, de veiligheid en de kosten-efficiency, stelt Joustra. 'Bedrijven in de procesindustrie in Zeeland verbruiken veel energie en materialen. Zij hebben duurzamere, functionele systemen nodig met een langere levensduur. Het productiesysteem moet slimmer worden georganiseerd en met nieuwe technische hulpmiddelen, die veiliger en milieuvriendelijker zijn. Bovendien is samenwerking belangrijk bij de implementatie van een nieuwe, circulaire werkwijze. Een bedrijf moet zijn leveranciers, tussenhandelaren, afvalverwerkers en onderhoudsbedrijven betrekken bij de veranderingen, omdat het reilen en zeilen van het bedrijf hiervan afhankelijk is.'

Inspireren en enthousiasmeren

Vanuit het innovatieprogramma van de provincie Zeeland ontstonden samenwerkingsverbanden. Voorbeelden daarvan zijn het Vitaal Sloegebied Kanaalzone (VS&K) en het Kennis- en Innovatiecentrum Maintenance Procesindustrie (Ki<|MPi). Samenwerkingsverband VS&K wil met bedrijven als Yara Sluiskil, Dow Benelux en Zeeland Refinery, de overheid en de onderwijssector een duurzaam havencluster creëren. Daarvoor organiseert zij masterclasses en symposia en maakt ze deel uit van andere samenwerkingsverbanden. 'Wij inspireren en enthousiasmeren zowel de maintenancebedrijven als de procesindustrie', vertelt Richard van Bremen. Hij werkt voor het kennisprogramma DuurzaamDoor van de provincie Zeeland, is kennisexpert circulaire economie en het aanspreekpunt vanuit VS&K. 'Het daadwerkelijk uitvoeren van de vernieuwingen en opgedane kennis ligt in handen van de bedrijven zelf.'

DuurzaamDoor

De provincie Zeeland begon in juni 2013 met de expliciete keuze om duurzame ontwikkeling en de gelden van DuurzaamDoor in te zetten voor het bevorderen van de circulaire economie. DuurzaamDoor (duurzaamdoor.nl) is een kennisprogramma voor sociale innovatie dat de ontwikkeling naar een groene, duurzame economie wil versnellen. DuurzaamDoor organiseert samenhang tussen landelijke, regionale en lokale initiatieven via netwerken en coalitievorming. Op deze en andere innovatieve manieren werken overheden, ondernemers, onderwijs, onderzoek, en (burger) organisaties met elkaar samen aan maatschappelijke vraagstukken.

De Sloehaven in Zeeland.

FOTO: PROVINCIE ZEELAND

Een voorbeeld waar Van Bremen trots op is, is het symposium Duurzame Havens 2030. 'Zeeuwse havengebonden bedrijven, Zeeland Seaports en de Zeeuwse Milieufederatie hebben de afgelopen vijf jaar hun duurzaamheidsambities voor de toekomst bepaald op het gebied van fijnstof, CO₂, infrastructuur, werkgelegenheid en circulaire economie. Alle havengebonden bedrijven in de regio committeren zich hieraan door hun handtekening te zetten. De komende jaren werken zij aan duurzame vernieuwing en rapporteren ze over hun voortgang en geleerde lessen.'

Robottechnologie

Binnen het Ki<|MPi werken onder andere AkzoNobel en Zeeland Seaports, maar ook onderhouds- en inspectiebedrijven als Boskalis en TPU Services en kennisinstellingen als de University of Applied Sciences en Capture 3D samen. Het Kennis- en Innovatiecentrum richt zich op verbeteringen die ten goede komen aan het milieu en aan de efficiëntie van de bedrijven. 'Een voorbeeld van circulair werken is robottechnologie, waarmee we onderhoud digitaliseren', vertelt Pieter Raes, als operationeel manager betrokken bij het kenniscentrum. 'Robots lijken misschien niet circulair of duurzaam, maar wel als je circulaire economie breder trekt dan het onderwerp duurzaamheid. We innoveren

bijvoorbeeld met geautomatiseerde machines die materialen in de procesindustrie schoon spuiten. Deze machines gaan erg lang mee, het resultaat is beter dan wanneer mensen dit werk verrichten en bovendien is het een stuk veiliger.'

Joustra: 'Samenwerking is belangrijk bij de implementatie van een nieuwe, circulaire werkwijze'

Hij geeft een voorbeeld: 'De stalen palen die Dow Chemical in Terneuzen in zee heeft staan, rotten weg door het zoute zeewater. Ze werden aanvankelijk steeds schoongemaakt door duikers, maar dat is gevaarlijk werk en ze konden er lastig bij komen. Samen met Boskalis en een paar mkb-bedrijven hebben we een clean robot ontwikkeld die dit werk nu voortaan doet. Dit heeft ervoor gezorgd – mede dankzij een coating op de eb- en vloedlijn – dat de palen nog maar eens in de 25 jaar hoeven te worden vervangen in plaats van elke tien jaar.'

Chemical Lease

Op technisch vlak is er al veel bereikt, beaamt Joustra. 'Denk daarbij ook aan

het project Chemical Lease waarbij niet langer ontvetters worden verkocht, maar het ontvetten zelf als service. De chemicaliën voor het ontvetten worden teruggenomen, en het vet wordt gescheiden en weer opnieuw ingezet. Zo wordt het ontvetten een dienstverlening.'

Joustra hoopt verder dat alle bedrijven in 2018 alleen nog maar industriële ledverlichting gebruiken. Raes vult hem aan: 'Elke nacht branden onnodig veel lampen in bedrijven. Vanuit circulair denken zijn ledlampen aantrekkelijker dan alternatieven omdat ze een veel langere levensduur hebben. Met ledverlichting kan enorm worden bespaard en zeker als de lampen automatisch aan- en uitgaan via bewegingssensoren.'

Daarnaast wil Joustra de komende drie jaar ook biobased corrosie-behandelingen bij bedrijven onder de aandacht brengen. 'Verder hoop ik dat samenwerkingen zoals Ki<|Mpi en VS&K echte verandering zullen opleveren en meer bedrijven in Zeeland circulaire processen zullen omarmen, zeker in de maintenancesector. We willen in onze samenleving tenslotte allemaal hetzelfde: houdbare materialen, minder afval en minder energieverbruik. Gemeenschappelijke doelen die we samen moeten waarmaken.' ■